

Осветяване на средата за провеждане на обществени поръчки

Обучение за **общински съветници** от област Хасково

Запознаване с основните принципи и понятия в областта на мониторинга на програмите и проектите.

работа с индикаторите и тяхното ползване в анализа и оценката на програми и проекти

**AMERICA FOR
BULGARIA
FOUNDATION**

us4bg.org

e-METER за добро управление в област Хасково

hs-tenders.haskovo.org

Основни понятия

Мониторинг представлява наблюдение, анализ и оценка на дадено явление, събитие и т.н

Систематично, продължително/периодично, непрекъснато събиране, анализ и използване на информация, за целите на управлението и вземане на решения за конкретни интервенции

Инструмент на управлението от етапа на изпълнение на програма или проект, чрез който се преценява напредъкът, за да се осъществи актуализация при промяна на обстоятелствата

Предназначение:

Откриване на текущи отклонения;

Идентифициране на причините за отклоненията;

Информирание на управленските органи за отклоненията;

Съдействие за отстраняване на отклоненията;

Осигуряване основата за ефективно изпълнение на проекта.

ИНДИКАТОРИ

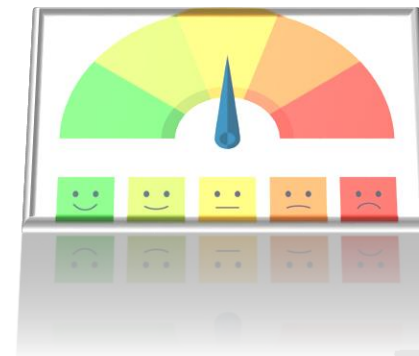

Индикатори за вложен ресурс - свързани са с разпределения бюджет на всяко ниво на подпомагане;

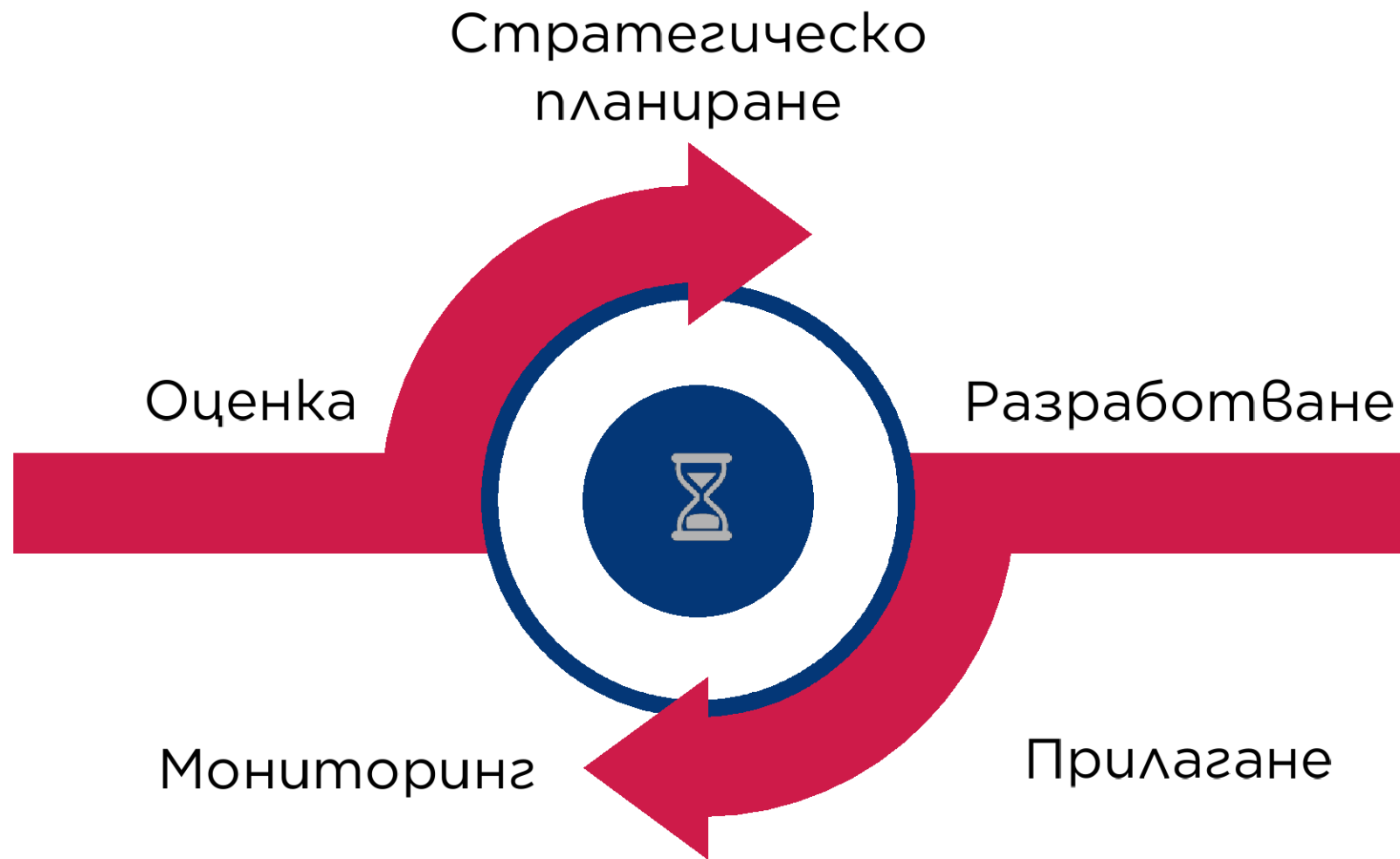
Индикатори за краен продукт - отнасят се до дейности (Пр.: изграждане на път). Измерват се във физически единици (дължина на изградените пътища, нарастване на потока на движение в относителен дял)

Индикатори за резултат - представляват преките и непосредствени ефекти генерирани от проекта. Дават информация за промените, които влияят върху повефизическото качество на директните бенефициенти. Те могат да са (намаляване времето за пътуване) или финансови (намаляване на транспортните разходи)

Индикативни списъци с индикатори

Фази на разработване и прилагане на публични политики

ВИДОВЕ МОНИТОРИНГ

Вътрешен - извършва се от служители в администрацията, които имат нужната компетентност и съответните отговорности. Вътрешният мониторинг следи за разпределението на ресурсите, разходването на отпуснатите средства, изпълнението на задачите, съблюдаването на сроковете, възникването на потенциални рискове и заплахи, нужните корективни действия, отчитането на действителния напредък в прилагането на определена политика. Вътрешният мониторинг е ежедневна, рутинна дейност, част от задълженията и отговорностите на съответните служители в администрацията.

Външен - възлага се на външна компетентна организация, която осъществява независимо наблюдение върху резултатите и индикаторите от реализираната политика. Външният мониторинг създава допълнителна сигурност по отношение на независимостта, откритостта, обективността и прозрачността при оценката на междинните и крайните резултати. Специално внимание се обръща на точното съответствие с приетите правила и на ефективното усвояване на финансовите средства.

Смесен - този вид мониторинг има за цел да бъде осъществена външна проверка на резултатите от проведен вътрешен мониторинг.

Формулирани необходими действия и индикатори за наблюдение и оценка на ПИРО Тополовград за периода 2021-2027

Системата от индикатори за наблюдение – отчитащи специфичния характер на плана, реализацията на неговите цели, социално-икономическото състояние, развитието на инфраструктурата и проблемите на околната среда в контекста на устойчивото регионално развитие

Източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информацията - наблюдението на изпълнението на ПИРО се осъществява на основата на данни на НСИ, ИСУН, ЕВРОСТАТ, АПИ, АЗ, АУЕР, ИАОС, РИОСВ, РЗИ, АСП И ДР., както и на основата на данни от групи надеждни национални, регионални и местни източници на информация. При извършването на специфични тематични наблюдения и оценки ще се включат и резултати от анкетни проучвания за мнението и настроенята на населението, живеещо в общините на района.

Финансовото и техническото обезпечаване на дейността по наблюдението на ПИРО се осигурява от бюджета на Община Тополовград.

Местните власти участват в реализацията на мерките и постигане на целите на общински планове за развитие и програмите за реализация на общинските планове за развитие. Местните власти осигуряват собствени финансови ресурси и мобилизират такива на социалните партньори на местно ниво за реализация на проекти и дейности в техните планови документи.

Неправителствените организации, социално-икономическите партньори и частния сектор активно участват в процеса на разработване на ПИРО и наблюдение изпълнението на плана; подкрепят и участват в разработването на проекти за изпълнението на плана. Тази група от участници ще бъде пряко включена и в реализацията на проекти и дейности, основно насочени към подобряване на средата за живот и развитие.

Формулирани необходими действия и индикатори за наблюдение и оценка на ПИРО Тополовград за периода 2021-2027

Индикаторите за наблюдение обхващат физическите характеристики (параметри) по отношение реализацията на поставените цели и приоритети за развитие, като стойностите им могат да бъдат абсолютни или относителни. За целите на плана се използват два вида индикатори: за прогукт и за резултат.

Индикаторите за прогукт се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и/или мерки за развитие на общината. По някои от приоритетите те се отнасят за предвидени или изпълнявани конкретни проекти с важно значение за развитието на територията на общината. Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

Индикаторите за резултат отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за периода. Степента на въздействие се отчита с количествено и/или качествено измерими индикатори, а в някои случаи - с качествени оценки относно достигнатата степен в социалното, икономическото и инфраструктурното развитие на общината и приноса на това развитие за общото развитие на региона.

Типа индикатор, който се прилага към съответен приоритет или цел зависи от конкретиката на формулираните цели, приоритети и мерки в ПИРО. Най-общо индикаторите за прогукт измерват напредъка по отношение на приоритетите и мерките, а индикаторите за резултат - по отношение на целите. Въпреки това е възможно за даден приоритет да се формулира както индикатор за прогукт, така и индикатор за резултат. Индикаторите за резултат се формулират само по отношение на целите. С индикаторите за прогукт се измерват и постигането на мерките, но не е задължително да се формулират за всяка отделна мярка, дейност или проект - включването на индикатори по отношение на мерките зависи от конкретната ситуация.

В цялостния процес на наблюдение и оценка при спазване на принципа за партньорство участват общинският съвет, кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

Матрица на индикаторите за наблюдение и оценка на ПИРО на община Тополовград за периода 2021-2027 г.

Индикатори за продукт					
Приоритет, мярка	Индикатор	Мерна единица	Източник на информация	Период на отчитане	Целева стойност
Приоритет 1 - Засилване на конкурентните позиции на общината, устойчив, иновативен и интелигентен икономически растеж, базиран на местните ресурси, подобряване на бизнес средата и стимулиране на предприемачеството					
Мярка 1.1 Стимулиране на предприемачеството, инвестициите и иновациите	Нефинансови предприятия	брой	НСИ	1 г.	350
	Новосъздадени МСП за преработка на местни суровини (месо, мляко, плодове, зеленчуци, дървесина и др.)	брой	Община	4 г.	3
	Участие на общината в инвестиционни инициативи (бизнес форуми, панаири и др.)	брой	Община	1 г.	7
	Привлечени инвестиции в предприятия в общината	хил. лева	Община	1 г.	5000
Мярка 1.2 Развитие на модерно, устойчиво и диверсифицирано селско стопанство	Обработвана земеделска земя	дка	ОД „Земеделие“	1 г.	200000
	Поливни площи	дка	ОД „Земеделие“	1 г.	1000
	Създадени нови трайни насаждения	дка	ОД „Земеделие“	1 г.	5000
	Подпомогнати нови и модернизирани земеделски стопанства	брой	ДФЗ	1 г.	50
Мярка 1.3 Устойчиво управление на горските ресурси	Новозалесени горски територии	дка	ДЛС	4 г.	700

Матрица на индикаторите за наблюдение и оценка на ПИРО на община Тополовград за периода 2021-2027 г.

Мярка 1.4 Развитие на туризма като индустрия, базирана на специфичните местни ресурси, природни и културни забележителности	Туристически информационен център	брой	Община	1 г.	1
	Места за настаняване и средства за подслон	брой	Община	1 г.	8
	Леглова база в места за настаняване и средства за подслон	брой	Община	1 г.	120
	Създадени нови туристически атракции	брой	Община	1 г.	3
	Разработени нови туристически маршрути	брой	Община	1 г.	3
Приоритет 2 - Насърчаване на зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, чиста околна среда, приспособяване към изменението на климата, превенция и управление на риска					
Мярка 2.1 Насърчаване на мерките за енергийна ефективност и намаляване на емисиите парникови газове	Обществени сгради с мерки за енергийна ефективност	брой	Община	1 г.	10
	Жилищни сгради с мерки за енергийна ефективност	брой	Община	1 г.	5
Мярка 2.2 Насърчаване на прехода към кръгова икономика	Подкрепени предприятия, въвели НИРД, иновации и шадящи околната среда технологии в производствения си процес	брой	ИСУН/ДФЗ/Община	4 г.	3
Мярка 2.3 Опазване на околната среда и борба с климатичните промени	Реализирани проекти за опазване и подобряване на околната среда	брой	Община	1 г.	10
	Проведени акции за почистване и залесяване	брой	Община	1 г.	10
Мярка 2.4 Устойчиво управление на отпадъците	Системи за разделно събиране, рециклиране, оползотворяване и повторна употреба на различни потоци отпадъци (опаковки, строителни, зелени и биоразградими и др.)	брой	Община	1 г.	3
Приоритет 3 - Демографски подем, добро образование, професионално развитие и нови знания за успешна реализация, заетост и по-висок жизнен стандарт					
Мярка 3.1 Демографски подем, насърчаване на раждаемостта, привличане на млади хора за работа и живот в общината	Население на общината	брой	НСИ	1 г.	10000
	Деца в детските градини	брой	Община	1 г.	250
	Ученици в училищата	брой	Община	1 г.	900

Матрица на индикаторите за наблюдение и оценка на ПИРО на община Тополовград за периода 2021-2027 г.

Мярка 3.2 Подобряване на образованието и модернизация на образователната инфраструктура	Подобрени сгради на образователната инфраструктура	брой	Община	1 г.	2
	Училища с внедрени/работещи съвременни системи/среди за образование – дуално обучение, дигитализация на учебни програми, STEM и др.	брой	Община	4 г.	2
Мярка 3.3 Подобряване на условията за спорт и развитие на младежки дейности	Ремонтирани спортни обекти и съоръжения	брой	Община	4 г.	2
	Организиран спортни състезания, турнири и шампионати с регионално, национално и/или международно значение	брой	Община	1 г.	10
Мярка 3.4 Създаване на разнообразни и гъвкави възможности за професионална реализация, подобряване на заетостта и квалификацията на работната сила	Лица, преминали обучение за нови професии и квалификация	брой	Дирекция „Бюро по труда“	1 г.	150
	Разкрити работни места за нуждите на хора с увреждания, роми и продължително безработни	брой	Дирекция „Бюро по труда“	1 г.	50
Приоритет 4 - Електронно управление, администрация близо до гражданите и предоставяне на качествени и достъпни обществени услуги					
Мярка 4.1 Подобряване на достъпа до електронни административни услуги	Създадени "онлайн" административни услуги	брой	Община	1 г.	5
Мярка 4.2 Развитие на административния капацитет и управление на общинската собственост в услуга на гражданите и бизнеса	Общински служители преминали курсове и обучения	брой	Община	1 г.	50

Матрица на индикаторите за наблюдение и оценка на ПИРО на община Тополовград за периода 2021-2027 г.

Мярка 4.3 Подобряване на достъга до здравното обслужване на населението и развитие на инфраструктурата на здравеопазването	Подобри сгради на здравната инфраструктура	брой	Община	1 г.	3
Мярка 4.4 Развитие на социалните услуги и подобряване на социалната инфраструктура	Подобри сгради на социалната инфраструктура	брой	Община	1 г.	5
	Предоставяни социални услуги	брой	Община	1 г.	10
	Лица, подпомогани със социални помощи	брой	Дирекция „Социално подпомагане“ ⁴⁵	1 г.	100
Мярка 4.5 Развитие на културата и обновяване на културната инфраструктура	Подобри сгради на културната инфраструктура	брой	Община	1 г.	5
	Организираны културни събития (фестивали, традиционни празници, чествания и др.)	брой	Община	1 г.	50
Приоритет 5 - Достъпност и свързаност, чрез подобряване на инфраструктурата, мобилността, телекомуникациите, цифровизация и интегрирано развитие на всички видове територии					
Мярка 5.1 Подобряване на транспортната достъпност и свързаност	Рехабилитирани пътища	км	Община	4 г.	50
	Подобренa улична мрежа	км	Община	4 г.	100
Мярка 5.2 Обновяване и изграждане на водопроводни и канализационни мрежи	Обновени водопроводни мрежи	км	Община	4 г.	30
	Изградена нова канализационна мрежа	км	Община	4 г.	10
	Изградени нови ПСОВ	брой	Община	4 г.	1
Мярка 5.3 Развитие на енергийната инфраструктура и ВЕИ	Реализирани проекти за производство на енергия от ВЕИ	брой	Община	4 г.	5
Мярка 5.4 Цифрова свързаност и телекомуникации	Население, използващо широколенгов достъп до Интернет	%	Интернет доставчици	4 г.	70
Мярка 5.5 Интегрирано териториално развитие и подобряване на жизнената среда	Реализирани проекти за благоустрояване на населените места	брой	Община	1 г.	10
	Реализирани проекти в междуобщинско сътрудничество	брой	Община	3 г.	3

Индикатори за резултат						
Стратегическа цел	Индикатор	Мерна единица	Източник на информация	Период на отчитане	Базова стойност	Целева стойност
Стратегическа цел 1 - Ускорено икономическо развитие, привличане на инвестиции, иновации и нови технологии за повишаване на конкурентоспособността						
Стратегическа цел 1	Изградена бизнес зона	брой	Община	4 г.	0	1
Стратегическа цел 1	Равнище на безработица	%	Дирекция „Бюро по труда“	1 г.	9,20	7,5
Стратегическа цел 1	Дял на средната годишна работна заплата от тази в областта	%	НСИ	1 г.	89	100
Стратегическа цел 1	Нефинансови предприятия на 1000 д. от населението	брой	НСИ	1 г.	33	50
Стратегическа цел 1	Нетни приходи от продажби на предприятията	хил.лв.	НСИ	1 г.	45430	55000
Стратегическа цел 1	Произведена продукция в нефинансовите предприятия на общината	хил.лв.	НСИ	1 г.	29980	40000
Стратегическа цел 1	ДМА в нефинансовия сектор	хил.лв.	НСИ	1 г.	34870	45000
Стратегическа цел 1	Нови електронни услуги в общинската администрация в помощ на предприемачеството	брой	Община	1 г.	0	2
Стратегическа цел 1	Земеделски производители	брой	ОД „Земеделие“	1 г.	768	800
Стратегическа цел 1	Реализирани ношувки в местата за подслон и настаняване	брой	Община	1 г.	1530	3000
Стратегическа цел 1	Туристи, обслужени от Туристически информационен център	брой	Община	1 г.	0	500
Стратегическа цел 2 - Демографски подем, насърчаване на образованието, социалното включване, духовно развитие, съхранени традиции и културно наследство						
Стратегическа цел 2	Естествен прираст на населението	брой	НСИ	1 г.	-135	-50
Стратегическа цел 2	Механичен прираст на населението	брой	НСИ	1 г.	-66	-30
Стратегическа цел 2	Ученици, включени в дуално обучение	брой	РУО/НСИ	4 г.	0	40
Стратегическа цел 2	Отпаднали от училище ученици средно за една учебна година	брой	РУО/НСИ	1 г.	15	5

Стратегическа цел 2	Население на 1 лекар	брой	Инфостат	1 г.	533	450
Стратегическа цел 2	Население на 1 лекар по дентална медицина	брой	Инфостат	1 г.	1920	1500
Стратегическа цел 2	Реставрирани, консервирани и експонирани за туристи обекти на културно-историческото наследство	брой	Община	1 г.	0	2
Стратегическа цел 3 - Интегрирано териториално развитие и намаляване на неравенствата, чрез комплексно подобряване на транспортната и пифрова свързаност и достъпност, обновяване на инфраструктурите, енергийна ефективност и опазване на околната среда						
Стратегическа цел 3	Реновирани и благоустроени публични пространства (паркове и градини)	брой	Община	1 г.	0	5
Стратегическа цел 3	Новоизградени/реновирани детски площадки и спортни съоръжения	брой	Община	1 г.	0	5
Стратегическа цел 3	Жители с подобро водоснабдяване	брой	Община	1 г.	0	5000
Стратегическа цел 3	Жители с подобро третиране на отпадъчните води	брой	Община	1 г.	0	4700
Стратегическа цел 3	Дял на депонираните битови отпадъци, спрямо общообразуваните	%	Община	1 г.	95	70

План за интегрирано развитие на община Тополовград за периода 2021-2027г. е приет с Решение №192 от 09.01.2021г. на ОбС-Тополовград

Мониторинг на:

ПЛАН

ПРОГРАМА

ПРОЕКТ

Изводи:

Проучването на опита и добрите практики показва, че една успешна система за мониторинг следва да се проектира в цялост заедно с подготовката на стратегическия документ. Колкото по-рано тя е създадена и колкото по-добре тя е разписана, толкова по-големи шансове тя има, да изпълни предназначението си. Системата за мониторинг следва да селектира подходящи инструменти, да разпредели роли и отговорности на подходящи и добре овластени институции, както и да създаде организация за изпълнение на наблюдението и докладването на стратегическия документ.

По отношение на инструментите е необходимо да се използват индикатори, които позволяват да се измерва реално напредъка в изпълнението. Методите за набиране на информация следва да гарантират обективност и представителност на събираната информация. Обработването и комуникативното представяне на информацията чрез използването на индекси, техника на светофара, еталонни сравнения или други подходящи водят не само до леснота във възприемането на информацията, но и действат мобилизиращо и ангажиращо. Не е страшно, ако при мониторинга се установи закъснение или неизпълнение на дейност или мярка. Страшното е, ако не се предприемат коригиращи действия за наваксване на изпълнението и достигане на целевите стойности на индикаторите.

Изводи:

Системата за мониторинг следва да е така проектирана, че да ангажира основните институции в дейностите по наблюдение. За целта е необходимо да се определи водеща институция, която да има достатъчно силни правомощия да ангажира и изисква от всички участващи институции, да докладват в необходимите срокове и при спазване на изискванията за качество и коректност за изпълнението на поставените им ангажименти

Организирането на дейностите по мониторинг изисква значителен управленски специализиран потенциал. Когато той липсва, най-добре е да се запълни липсата му с организиране на външен мониторинг чрез наемане на специализирана фирма. Възможно е също така комбиниране на вътрешния и външния мониторинг.

Съществено значение тук има привличането за участие в системата за мониторинг на гражданския сектор. Чрез него може да се увеличи прозрачността и информираността на обществото за напредъка и също така да се осъществи обществен натиск за извършване на реформи, за които няма достатъчно вътрешна подкрепа.

